

Koivikko ja Puhtula

Keijo Savolainen

Yleistä

Rautatieaseman puolella olivat Koivikon ja Puhtulan alueet. Maaperä oli täällä vaihtelevampaa kuin muualla Terijoella. Täällä olivat kylän ainoat järvet sekä korkeimmat mäet sekä Haukijärven kruununpuiston kangasmaat. Täältä lähtivät Terijoen monet purot virtaamaan merta kohti.

Rällälänojan mukaan on alue vanhoihin karttoihin merkitty Rällälä-nimiseksi. Koivikko-nimi tuli käyttöön 20-luvulla kansakoulun myötä. Koulun ensimmäiset opettajat Anni Hyvönen ja Anton Mäkelä vakiinnuttivat koulun nimen Koivikon kouluksi ja koulupiiriksi. Siten koko asutusalue sai kauniin Koivikko-nimen.

Koivikko

Kun tultiin Terijoelle junalla, niin saavuttiin Koivikkoon. Aseman edessä kulki Asemakatu, joka oli leveä muistuttaen toria. Siellä oli tilaa ajureille ja takseille. Asemaa vastapäätä sijaitsi hotelli Bauer, tarjoten matkaajille palvelujaan.

Muusta liiketoiminnasta mainittakoon Kannaksen Osuusliikkeen myymälä, Ihon ja Huhtasen kaupat, Kannaksen Lehti- ja Kirjapaino, Pelkosen Saha ja Mylly, Kuljetusliike Veljekset Savolainen.

Ossep teki jäätelöä ja Andrejeff karamelliä. Suden kahvilasta sai ”tsajua”.

Koivikossa sijaitsi Terijoen kunnan sairaala, myös Yhteiskoulu aloitti toimintansa Koivikossa. Koivikon kansakoulua kävivät myös Puhtulan lapset. Venäläinen reaalikoulu sijaitsi lähellä vanhaa asemaa. Heimo Haiton lapsuudenkoti sijaitsi Koivikossa.

Puhtula

Puhtulassa asuttiin, viljeltiin maata, kasvatettiin karjaa ja tuotettiin sen alan tuotteita markkinoille. Puhtulan hiekkakuopilta VR kuljetti soraa sekä propsia, jota Puhtulan miehet kuorivat talviaikana.

Puhtula oli pieni viehättävä kylä. Sen pituus etelärajalta oli n. 4 kilometriä ja leveys pari kilometriä. Puhtulanmäki nousi noin 100 metrin korkeuteen merenpinnasta. Mäeltä oli hieno näköala Terijoen yli Suomenlahdelle aina Kronstadtin, Pietariin ja Inkerinmaan rannikolle. Monet mäet sekä suot ja lammet tekivät maastosta vaihtelevan.

Maanviljelys oli pääelinkeino. Jokaisessa talossa oli myös hyvin hoidettu puutarha. Suot ja metsät kasvoivat marjoja, sienia ja tatteja kerättiin ja säilöttiin talven varalle. Lapset hankkivat ansioita myymällä tatteja Terijoen torilla.

Kylässä kunnioitettiin vanhoja tapoja. Koko kylän väki kokoontui nuoren parin häihin tai saattamaan vainajaa viimeiselle matkalla. Keskinäinen läheisyyden ja yhteenkuuluvaisuuden henki oli syntynyt aikojen kuluessa. Luonto oli kaikille tärkeä. Nämä kaikki loivat sen Puhtulalaisen tunnelman, joka on säilynyt siellä asuneiden mielessä onnenaikana.

Puhtula oli ainoa kylä, jonne väki sai palata jatkosodan aikana. Sodan aikana Puhtulasta tuli koko kunnan keskus, muun osan Terijokea ollessa sotatoimialuetta.

Kirjallisena lähteenä käytetty:

Ester Kähönen: Entinen Terijoki - Kylämuistoja

Keijo Savolainen
Ulvilantie 29 / 8 as.340
Helsinki
[050 5335362](tel:0505335362)

Terijoen kylät:

[Haapala](#)
[Kellomäki](#)
[Keskikylä](#)
[Käkösenpää](#)
[Ollinpää](#)
[Puhtula ja Koivikko](#)
[Rajajoki](#)
[Tyrisevä](#)

» [Junalla Puhtulaan](#)